

СТАНОВИЩЕ

за избор на **доцент** в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, за нуждите на РИМ – Сливен, обявен в ДВ бр. 57 / 09. 07. 2021 г. с единствен кандидат **д-р Николай Танев Сираков**

от проф. д.изк. **Ваня Бориславова Лозанова-Станчева**
Институт за балканистика с Център по тракология
„Проф. Ал. Фол“ при БАН, София

Становището е изготвено на основание на решение от 17 септември 2021 г. на Научното жури, формирано със Заповед № 90 РД-16/22.07.2021 г. на директора на Института за балканистика с Център по тракология при БАН на основание чл. 4 от ЗРАС в Р България, чл. 18, ал. 5 от Приложението към Правилника на ИБЦТ относно условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности и решение на НС на ИБЦТ при БАН от 14.07.2021 г., протокол № 12, т.1. Оценките по основните въпроси от изискванията се основават на анализ на представените материали по конкурса, както и копия от изискваните документи.

Кратки биографични данни за кандидата

Д-р Николай Сираков е магистър по археология на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, магистър-икономист, специалност „финанси“ на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, магистър по изкуствознание към специалност „Културология“ на Нов български университет. Защитил е докторат по професионално направление „Теория на изкуствата“ и научна специалност „Изкуствознание и визуални изследвания“ при Нов български университет. От 2003 г. кандидатът е уредник и археолог при Регионалния исторически музей в гр. Сливен, а от 2013 г. е директор на РИМ – Сливен.

Приноси на изследователската дейност на Д-р Николай Сираков, намерили отражение в неговите публикации

Кандидатът участва в конкурса с един хабилитационен труд, монография „Антични накити от Регионален исторически музей – Сливен“ (2021), 11 статии, от които 4 самостоятелни и 7 в съавторство.

Монографично изследване. На първо място и централна за конкурса е монографията „Антични накити от Регионален исторически музей – Сливен“, 202 (176 стр.). Изложението е структурирано в три глави, въведение и заключение, приложена библиография и илюстративен материал, който добре визуализира анализа на забележителни артефакти от фонда на РИМ – Сливен. Паметниците на ювелирното изкуство, типологизирани в две основни групи – накити за глава и шия, и накити за тяло – са интерпретирани на фона на задълбочен сравнителен анализ в широк географски хоризонт (Египет, Егея, Етруски, Гърция, Рим) и културно-исторически контекст. Задълбоченият преглед на рудодобива и металодобива през праисторическите епохи и Античността в региона изграждат културно-историческия бекграунд, в който се пораждаат идеите, рефлектирани в изобразителното изкуство на местното тракийско население. Интердисциплинният подход към археологическия материал предлага изводи и заключения, засягащи – наред с изкуствоведски – и културоведски аспекти, сред които централно място намират тракийските религиозни представи и техните социо-културни и идеологически функции.

За съжаление в трите монографии в съавторство, „Конят и неговите митологични превъплъщения. Три антични паметника от колекцията на Регионален исторически музей – Сливен“ (в съавторство с Георги Ковачев); „Страници от историята на село Калояново“ (съавтори Неделчо Митърков и Минко Стефанов), и „Под знамето на свободата: горяните в Сливенския край“.

Сливен, 2021 (съавтори Мария Павлова и Пенка Димитрова), които кандидатът е представил за конкурса, не са означени авторските части на кандидата, поради което е трудно да бъдат оценени неговите приносни моменти. Те, безспорно, са част от приносните краеведски изследвания на кандидата и допълват картината на неговите научни дирения.

Статиите, представени по конкурса могат да бъдат анализирани в две групи:

краеведски проучвания на културното наследство – „Стефан Гидиков – сливенски родолюбец и сподвижник на Георги Раковски“ (автор), „Страници от историята на село Калояново, Сливенска област. Книга първа“, „Летопис на село Жельо войвода, област Сливен“ и студията „Под знамето на свободата: горяните“, в които е съавтор. Към тази група може да бъде добавено участието на д-р Н. Сираков в редакторския колектив на том трети на „Опит за история на град Сливен“ от д-р Симеон Табаков.

теренни издирвания и археологическите проучвания на Сливен и прилежащия му регион, включващи публикуването и интерпретацията на артефакти от фонда на РИМ – Сливен. Голямо предимство на автора е възможността да ползва богатия фонд на ръководения от него музей, чийто уредник, археолог и директор е в продължение на много години, въвеждайки в научно обръщение забележителни обекти и произведения на изкуството, както и наблюденията си от теренни издирвания и археологическите проучвания. Фокусът на тази група изследвания и публикации е насочен предимно към античното, *resp.* тракийското културно наследство в региона

Д-р Н. Сираков представя за конкурса и 6 авторски статии и 3 в съавторство, които са под печат.

Представената от кандидата научна продукция е с високо качество и професионално защитими позиции. Областите на научните дирения и дейности на д-р Николай Танев Сираков съответстват на дефинираните в обявата на **конкурса за доцент** направления. Кандидатът изпълнява минималните национални изисквания за доцент в Научна област 3. Социални, стопански и правни науки.

Всичко казано дотук ми дава основание да предложа на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на д-р Николай Танев Сираков академичната длъжност „доцент“ в Научна област 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата за нуждите на Регионален исторически музей – гр. Сливен.

София,

01.11.2021 г.

Подпис:

проф. д.изк. Ваня Б. Лозанова-Станчева